

Προγραμματισμός και Συστήματα στον Παγκόσμιο Ιστό

NodeJS
Express

Δρ. Δημήτριος Κουτσομητρόπουλος

NodeJS

NodeJS:

- Περιβάλλον εκτέλεσης JavaScript (runtime) γραμμένο σε C++.
- Μπορεί να ερμηνεύσει και να εκτελέσει JavaScript.
- Περιλαμβάνει το NodeJS API.

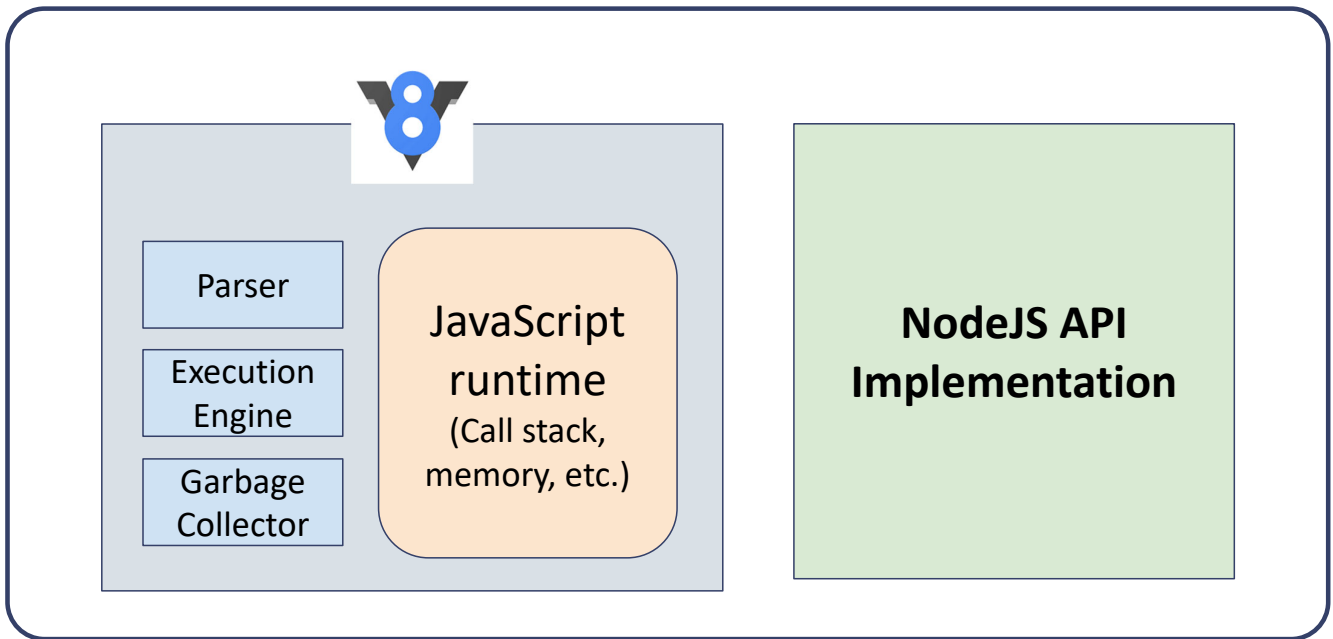
NodeJS API:

- Σύνολο από βιβλιοθήκες JavaScript χρήσιμων για τη δημιουργία προγραμμάτων.

V8 (από τον Chrome):

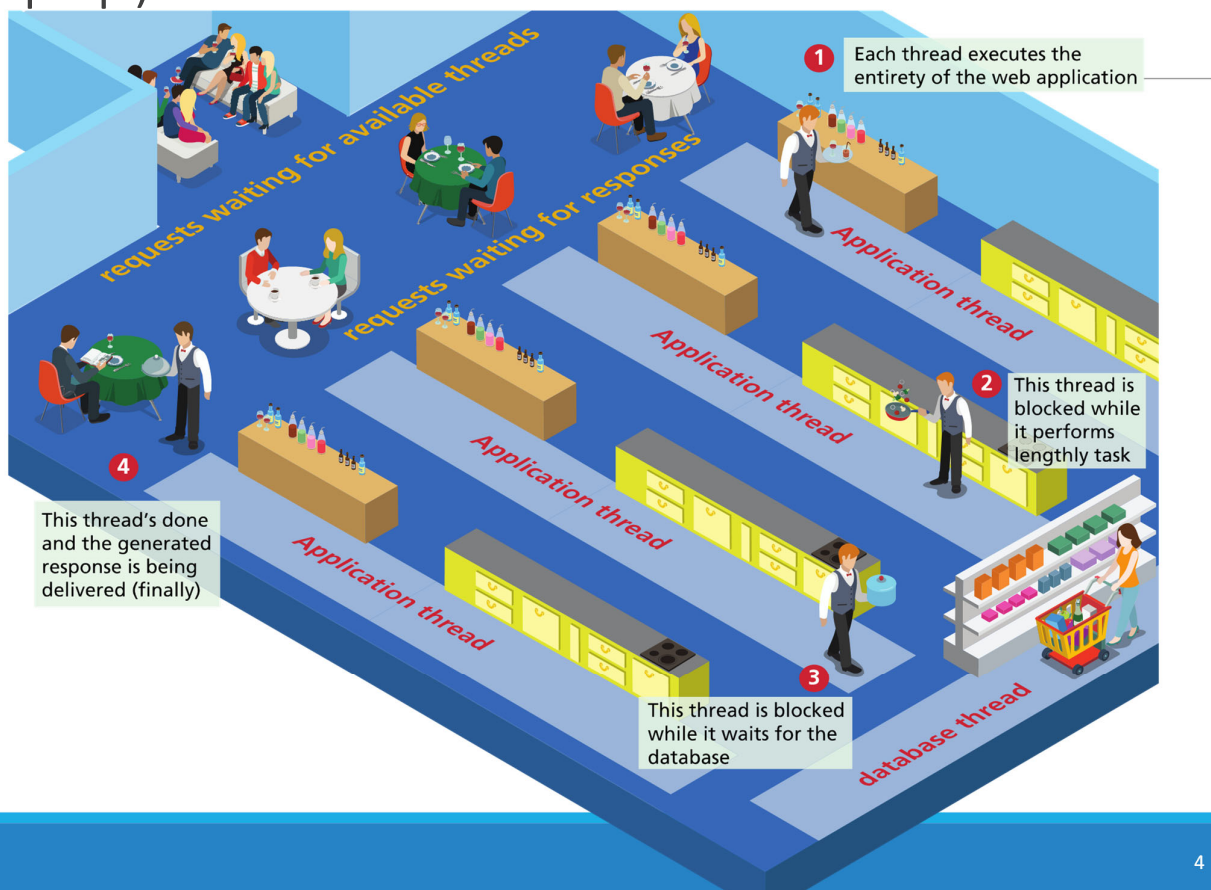
- Ο διερμηνευτής JavaScript ("engine") που χρησιμοποιεί το NodeJS για να διερμηνεύσει, να μεταγλωττίσει και να εκτελέσει JavaScript κώδικα.

NodeJS, V8, NodeJS APIs

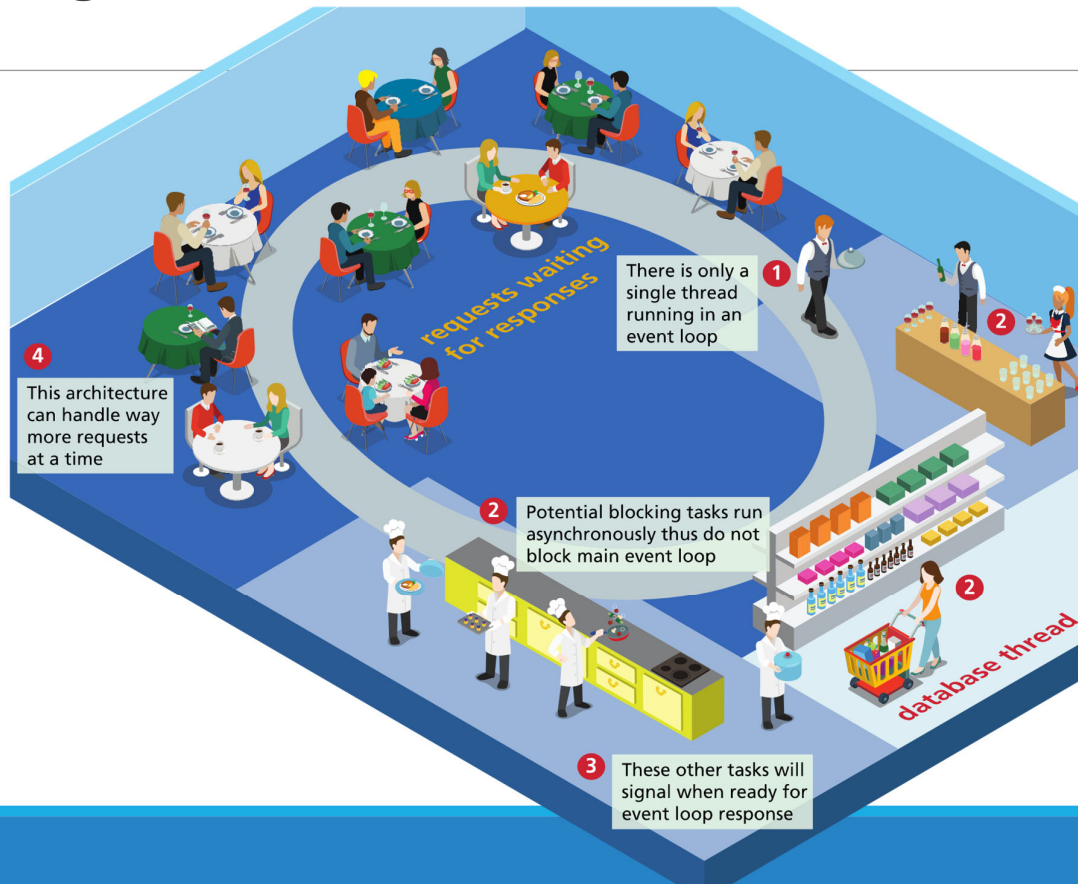
3

Multi-threaded αρχιτεκτονική (apache, php)

4

Single-threaded nodeJS

5

εντολή node

Εκτελώντας node χωρίς όνομα αρχείου τρέχει ένα REPL loop

- Παρόμοια με την κονσόλα:

```
$ node
> let x = 5;
undefined
> x++
5
> x
6
```

- Εκτέλεση αρχείου JS:

```
$ node simple-script.js
```

6

Node για servers

server.js:

```
const http = require('http');

const server = http.createServer();

server.on('request', function(req, res) {
  res.statusCode = 200;
  res.setHeader('Content-Type', 'text/plain');
  res.end('Hello World\n');
});

server.on('listening', function() {
  console.log('Server running!');
});

server.listen(3000);
```

7

Node για servers

Include the HTTP NodeJS
library

```
const http = require('http');
```

```
const server = http.createServer();
```

When the server gets a
request, send back "Hello
World" in plain text

```
server.on('request', function(req, res) {
  res.statusCode = 200;
  res.setHeader('Content-Type', 'text/plain');
  res.end('Hello World\n');
});
```

When the server is
started, print a log
message

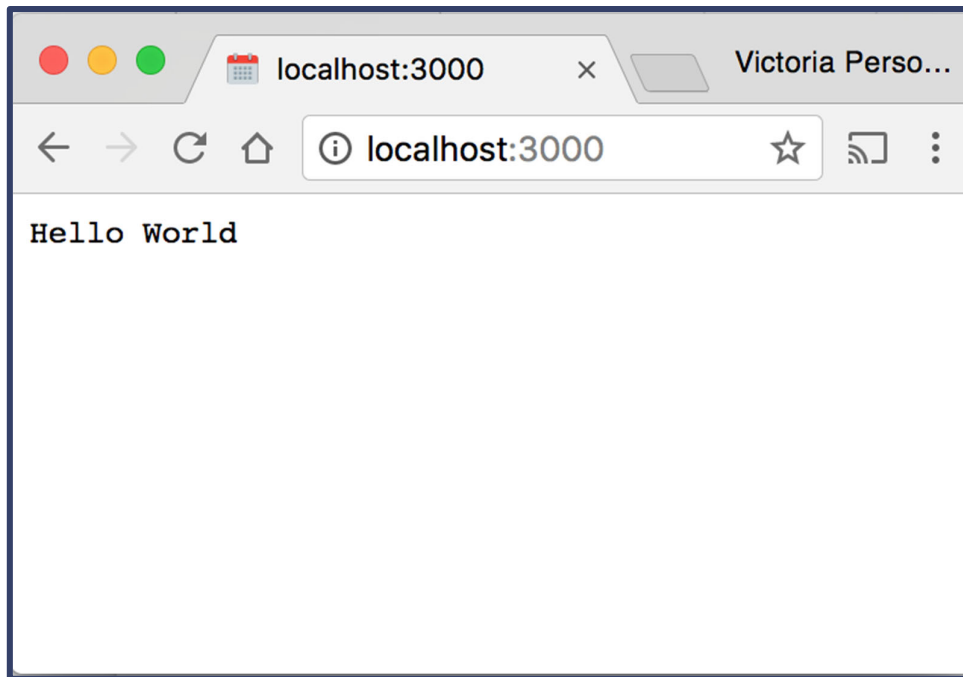
```
server.on('listening', function() {
  console.log('Server running!');
});
```

Start listening for
messages!

```
server.listen(3000);
```

8

Server response

9

Node για servers

Τα NodeJS server APIs είναι χαμηλού επιπέδου:

- Το request φτιάχνεται χειρωνακτικά
- Το response φτιάχνεται χειρωνακτικά
- Χρειάζεται πολύς κώδικας για επεξεργασία

```
var http = require('http');

http.createServer(function(request, response) {
  var headers = request.headers;
  var method = request.method;
  var url = request.url;
  var body = [];
  request.on('error', function(err) {
    console.error(err);
  }).on('data', function(chunk) {
    body.push(chunk);
  }).on('end', function() {
    body = Buffer.concat(body).toString();
    // BEGINNING OF NEW STUFF

    response.on('error', function(err) {
      console.error(err);
    });

    response.statusCode = 200;
    response.setHeader('Content-Type', 'application/json');
    // Note: the 2 lines above could be replaced with this next one:
    // response.writeHead(200, {'Content-Type': 'application/json'})

    var responseBody = {
      headers: headers,
      method: method,
      url: url,
      body: body
    };

    response.write(JSON.stringify(responseBody));
    response.end();
    // Note: the 2 lines above could be replaced with this next one:
    // response.end(JSON.stringify(responseBody))

    // END OF NEW STUFF
  });
}).listen(8080);
```

10

ExpressJS

11

ExpressJS

Χρήση της βιβλιοθήκης ExpressJS για server-side λειτουργίες στο Node:

Χωρίς ExpressJS:

```
const http = require('http');

const server = http.createServer();

server.on('request', function(req, res) {
  res.statusCode = 200;
  res.setHeader('Content-Type', 'text/plain');
  res.end('Hello World\n');
});

server.on('listening', function() {
  console.log('Server running!');
});

server.listen(3000);
```

Με ExpressJS:

```
const express = require('express');
const app = express();

app.get('/', function (req, res) {
  res.send('Hello World!');
});

app.listen(3000, function () {
  console.log('Example app listening on port 3000!');
});
```

12

ExpressJS

Το Express δεν περιλαμβάνεται στο NodeJS APIs.

```
const express = require('express');  
const app = express();
```

```
module.js:327  
  throw err;  
  ^  
  
Error: Cannot find module 'express'  
    at Function.Module._resolveFilename
```

Χρειάζεται εγκατάσταση μέσω npm.

13

npm

Το npm εγκαθίσταται μαζί με το node:

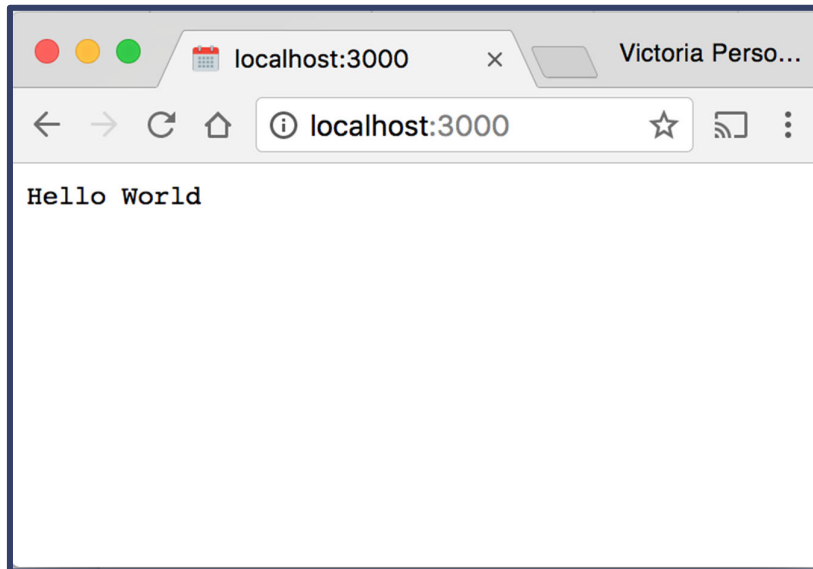
- **npm**: Node Package Manager*:
εργαλείο που εγκαθιστά **πακέτα** (βιβλιοθήκες και εργαλεία)
γραμμένα σε JavaScript και συμβατά με το NodeJS
- Πακέτα μπορούν να βρεθούν στο online repository:
<https://www.npmjs.com/>

14

Παράδειγμα Express

```
$ npm install express  
$ node server.js  
Example app listening on port 3000!
```


15

ExpressJS

```
const express = require('express');  
const app = express();
```

Η `require()` φορτώνει το ExpressJS module.

Το module αυτό περιέχει μια συνάρτηση που δημιουργεί ένα νέο Express [Application object](#).

16

ExpressJS

```
app.listen(3000, function () {  
  console.log('Example app listening on port 3000!');  
})
```

Η ExpressJS [listen\(\)](#) είναι ταυτόσημη με την NodeJS [listen\(\)](#) συνάρτηση:

- Προσαρτά τη διαδικασία του server στο συγκεκριμένο **αριθμό port**.
- Έτσι μηνύματα που στέλνονται στο port 3000 του ΛΣ θα δρομολογούνται σε αυτή τη διαδικασία server.
- Η παράμετρος-συνάρτηση είναι ένα callback που θα εκτελεστεί όταν ο server ξεκινήσει να ακούει για HTTP μηνύματα (όταν προσαρτηθεί στο port 3000)

17

ExpressJS Routes

```
app.get('/', function (req, res) {  
  res.send('Hello World!');  
})
```

`app.method(path, handler)`

- Καθορίζει τον χειρισμό από τον server αιτημάτων HTTP **method** (get | post | ...) που γίνονται στο URL/**path**
- Η callback συνάρτηση θα εκτελεστεί κάθε φορά που υπάρχει ένα νέο αίτημα.
- Παράδειγμα: Όταν υπάρξει GET request στο <http://localhost:3000/>, απάντησε με το κείμενο "Hello World!"

18

ExpressJS Routes

Μπορούμε να έχουμε και άλλα [routes στο Express](#):

```
app.get('/', function (req, res) {  
  res.send('Main page!');  
});  
  
app.get('/hello', function (req, res) {  
  res.send('GET hello!');  
});  
  
app.post('/hello', function (req, res) {  
  res.send('POST hello!');  
});
```

19

Επικοινωνία με τον server

20

Αποστολή HTTP requests

Πώς μπορούμε να στείλουμε HTTP requests στον server;

1. Πλοήγηση στο `http://localhost:3000/<path>` από τον browser

- Όμως, μόνο GET requests

2. Χρήση `fetch()`

- Μπορούμε να στείλουμε οποιοδήποτε τύπο HTTP request
- Όμως: πρόβλημα λόγω CORS (`http://localhost:3000` vs. `file:///`)

3. `curl` command-line tool

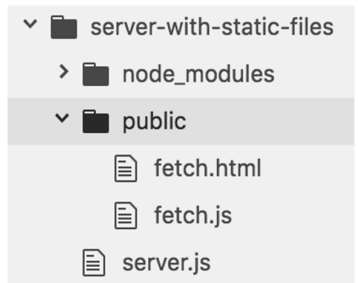
- `$ curl --request POST http://localhost:3000/hello`

21

Cross-origin λύσεις

Λύση 1: Θέτουμε κεφαλίδα `Access-Control-Allow-Origin` πριν την αποστολή του response:

```
app.get('/', function (req, res) {  
  res.header("Access-Control-Allow-Origin", "*");  
  res.send('Main page!');  
});
```


Λύση 2: Φόρτωση του κώδικα `fetch` στατικά **από τον ίδιο server**:

```
const express = require('express');  
const app = express();  
  
app.use(express.static('public'));  
  
app.get('/', function (req, res) {  
  res.send('Main page!');
```

Λέει στον server να εξυπηρετεί απευθείας τα αρχεία στο directory `public`

Οπότε ο server εξυπηρετεί:
`http://localhost:3000/fetch.html`
`http://localhost:3000/fetch.js`
relative to the static directory

22

Αλλαγή μεθόδου στη fetch()

```
app.post('/hello', function (req, res) {  
  res.send('POST hello!');  
});
```

server

client

```
fetch('/hello', { method: 'POST' })  
  .then(onResponse)  
  .then(onTextReady);
```

Μπορούμε να αλλάξουμε την μέθοδο HTTP μέσω παραμέτρου στη fetch (), που καθορίζει ένα options object:

- method: καθορίζει την HTTP μέθοδο του αιτήματος, π.χ. POST, PUT, PATCH, DELETE κλπ.
 - GET είναι η προκαθορισμένη τιμή (default).

23

Route parameters

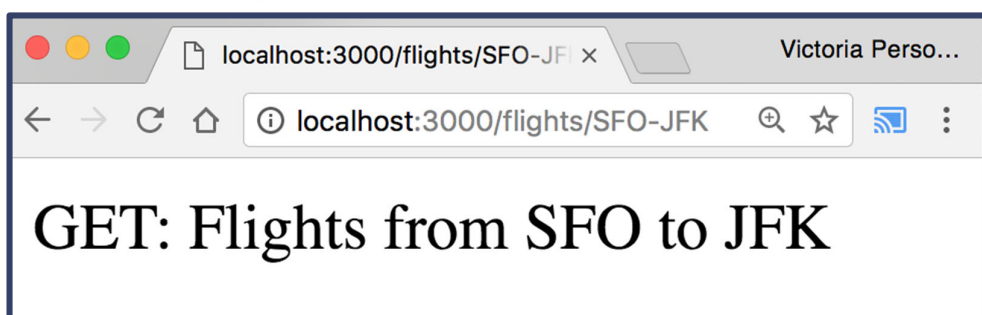
Μπορούμε να ορίσουμε μία ή περισσότερες *παραμέτρους δρομολόγησης* μέσα στο URL και να τις διαβάσουμε από το **req.params** (docs):

- Ξεκινούν με :

```
app.get('/flights/:from-:to', function (req, res) {
```
- Τα . και -

```
  const routeParams = req.params;  
  const from = routeParams.from;  
  const to = routeParams.to;  
  res.send('GET: Flights from ' + from + ' to ' + to);  
});
```

ερμηνεύονται ως έχουν

24

Query parameters

Μπορούμε να διαβάσουμε τις *παραμέτρους ερωτήματος* (?) από το **req.query**:

```
app.get('/hello', function (req, res) {  
  const queryParams = req.query;  
  const name = queryParams.name;  
  res.send('GET: Hello, ' + name);  
});
```

Request: `http://localhost:3000/hello?name=Dimitris`
Response: `GET: Hello, Dimitris`

25

POST message body

Μπορούμε να στείλουμε query parameters και μέσω POST
Είναι όμως κακή πρακτική. Συνήθως στέλνουμε τα
δεδομένα στο message body

- για αυτό χρησιμοποιούμε POST!

```
const message = {  
  name: 'Dimitris',  
  email: 'koutsoni@ceid'};  
const serializedMessage = JSON.stringify(message);  
fetch('/helloemail', { method: 'POST', body: serializedMessage })  
  .then(onResponse)  
  .then(onTextReady);
```

26

Επεξεργασία POST μηνύματος με Express

```
app.post('/helloemail', function (req, res) {
  let data = '';
  req.setEncoding('utf8');
  req.on('data', function(chunk) {
    data += chunk;
  });

  req.on('end', function() {
    const body = JSON.parse(data);
    const name = body.name;
    const email = body.email;
    res.send('POST: Name: ' + name + ', email: ' + email);
  });
});
```

Χρειάζεται χειρισμός των events του **request object**

- data, end
- Κληρονομούνται από το nodeJS

27

body-parser

Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τη [body-parser βιβλιοθήκη](#):

```
const bodyParser = require('body-parser');
const jsonParser = bodyParser.json();
```

Δεν ανήκει στο nodeJS API:

- \$ npm install body-parser

Δημιουργεί έναν JSON parser

- Περνιέται ως παράμετρος στα routes που θα δεχτούν message body

```
app.post('/helloworld', jsonParser, function (req, res) {
  const body = req.body;
  const name = body.name;
  const email = body.email;
  res.send('POST: Name: ' + name + ', email: ' + email);
});
```

Προσπέλαση
απευθείας με
το req.body:

28

Σώμα μηνύματος POST

Τέλος χρειάζεται να προσθέσουμε JSON content-type κεφαλίδες στο μήνυμα που θα γίνει POST από την πλευρά της fetch() :

```
const message = {
  name: 'Dimitris',
  email: 'koutsomi@ceid'};
const fetchOptions = {
  method: 'POST',
  headers: {
    'Accept': 'application/json',
    'Content-Type': 'application/json'
  },
  body: JSON.stringify(message)
};
fetch('/helloparsed', fetchOptions)
  .then(onResponse)
  .then(onTextReady);
```

Response:

POST: Name: Dimitris, email:
koutsomi@ceid

29

Σχεδιαστικές συμβάσεις

GET vs POST

- Χρήση GET για requests ανάκτησης δεδομένων, όχι εγγραφής
- Χρήση POST για requests εγγραφής δεδομένων, όχι ανάκτησης

Route vs Query params

- Χρήση route παραμέτρων για τις παραμέτρους που είναι απαραίτητες για το request
- Χρήση query παραμέτρων για:
 - Όσες είναι προαιρετικές
 - Οι τιμές τους μπορεί να έχουν κενά

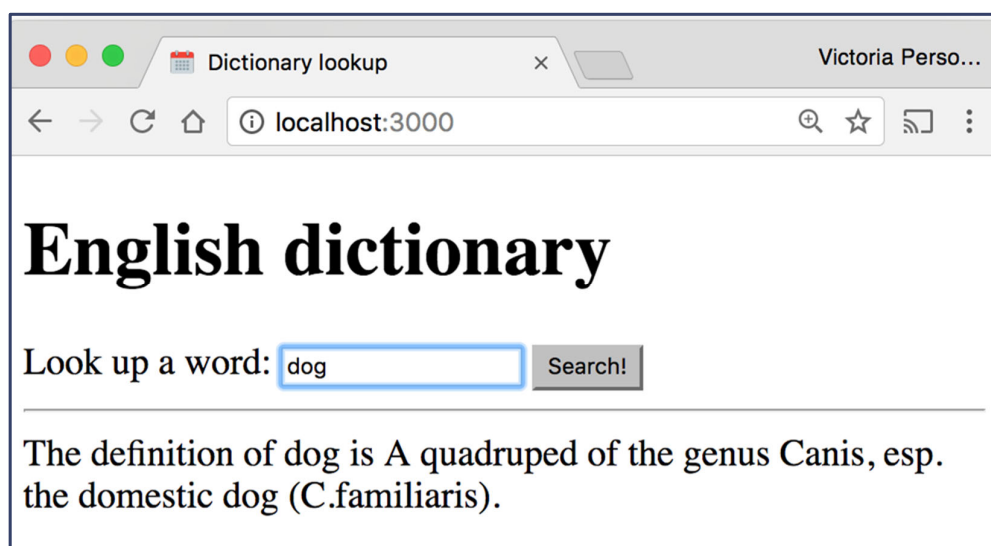
30

Παράδειγμα: Λεξικό

31

Παράδειγμα

Έστω αρχείο `dictionary.json` που περιέχει ζευγάρια λέξεων/τιμών.
Η εφαρμογή λεξικού επιτρέπει την αναζήτηση μιας λέξης και εμφάνιση του ορισμού της.

32

Αναζήτηση στο λεξικό - Server

```
// Load a JSON file containing english words.
const englishDictionary = require('./dictionary.json');

app.use(express.static('public'));

function onPrintWord(req, res) {
  const routeParams = req.params;
  const word = routeParams.word;

  const key = word.toLowerCase();
  const definition = englishDictionary[key];

  res.send(`The definition of ${word} is ${definition}`);
}
app.get('/print/:word', onPrintWord);
```

33

Fetch από το λεξικό - Client

```
async function onSearch(event) {
  event.preventDefault();
  const input = document.querySelector('#word-input');
  const word = input.value.trim();
  const result = await fetch('/print/' + word);
  const text = await result.text();

  <form id="search">

  const re      Look up a word: <input type="text" id="word-input"/>
  results.      <input type="submit" value="Search!">
}
  </form>

const form = document.querySelector('#search');
form.addEventListener('submit', onSearch);
```

34

Απόκριση JSON

Αν θέλουμε να επιστρέψουμε JSON, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τη μέθοδο `res.json(object)` αντί για `res.send(string)`:

```
app.get('/', function (req, res) {  
  const response = {  
    greeting: 'Hello World!',  
    awesome: true  
  }  
  res.json(response);  
});
```

Η παράμετρος που περνιέται στη `res.json()` θα πρέπει να είναι ένα αντικείμενο JavaScript.

35

Απόκριση JSON από το λεξικό

```
function onLookupWord(req, res) {  
  const routeParams = req.params;  
  const word = routeParams.word;  
  
  const key = word.toLowerCase();  
  const definition = englishDictionary[key];  
  
  res.json({  
    word: word,  
    definition: definition  
  });  
}  
app.get('/lookup/:word', onLookupWord);
```

36

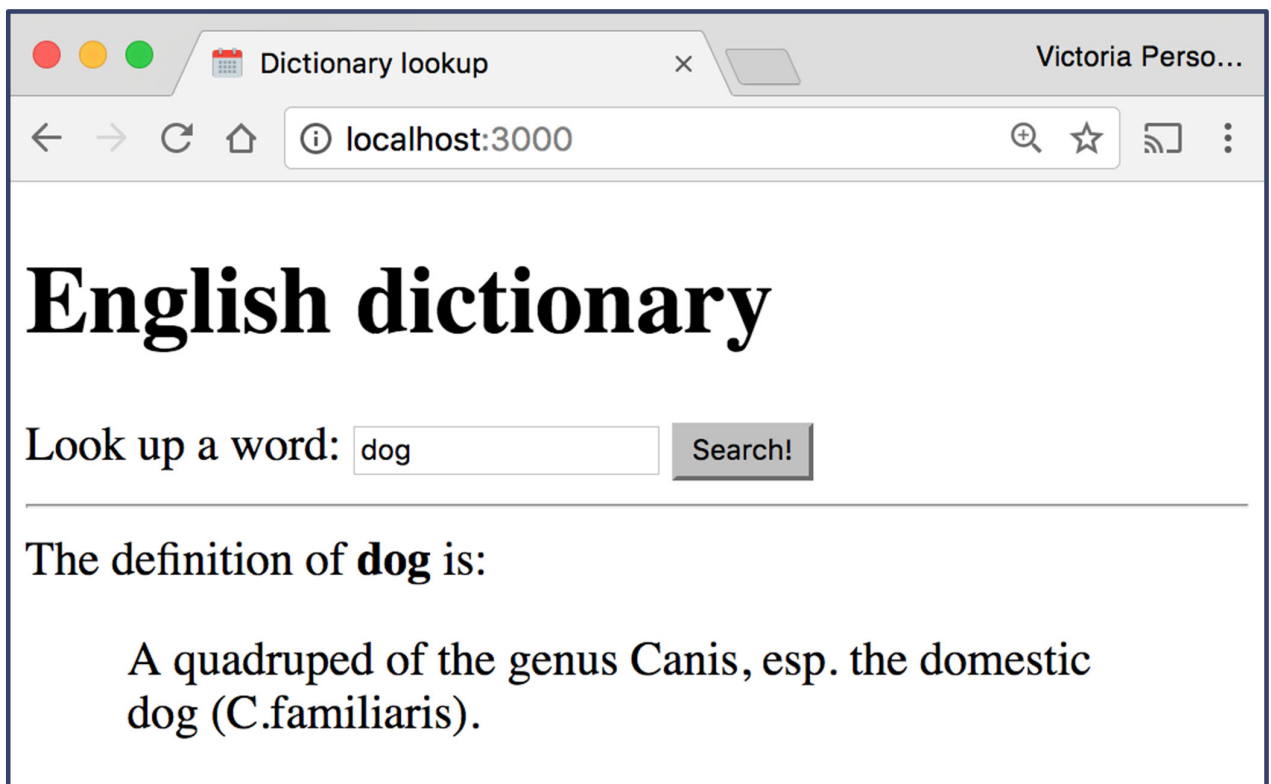
Fetch από το λεξικό (JSON)

```
async function onSearch(event) {
  event.preventDefault();
  const input = document.querySelector('#word-input');
  const word = input.value.trim();

  const results = document.querySelector('#results'):
  results.className = 'hidden';
  const result = document.querySelector('#result');
  const json = {
    word: word,
    definition: 'The definition of <strong id="word"></strong> is:'
  };
  const json = {
    word: word,
    definition: 'The definition of <strong id="word"></strong> is:'
  };
  const json = {
    word: word,
    definition: 'The definition of <strong id="word"></strong> is:'
  };
  results.classList.remove('hidden');
  const wordDisplay = results.querySelector('#word');
  const defDisplay = results.querySelector('#definition');
  wordDisplay.textContent = json.word;
  defDisplay.textContent = json.definition;
}
```

37

Αποτέλεσμα

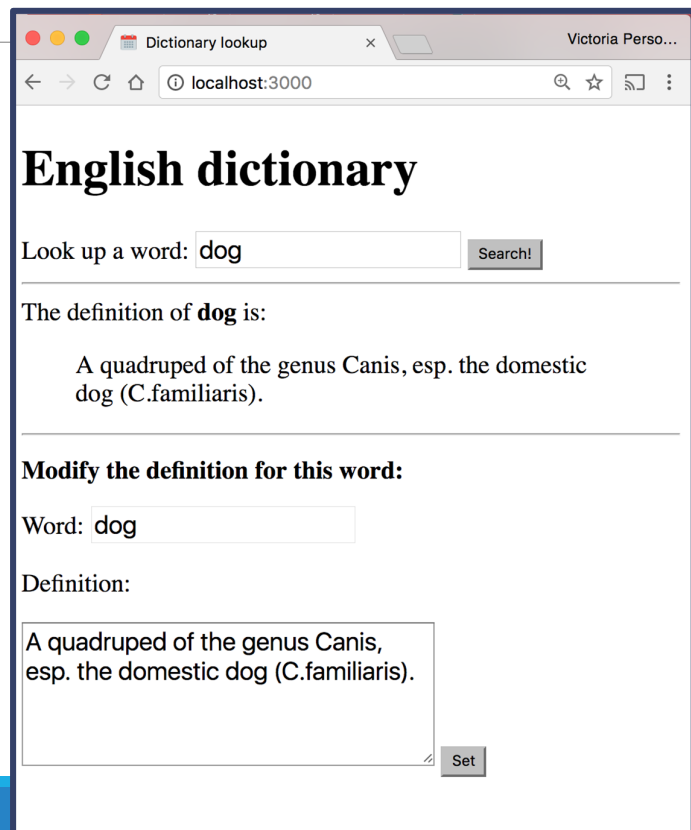

38

Αποθήκευση δεδομένων

Πώς μπορούμε να στείλουμε δεδομένα πίσω στο λεξικό;

- Π.χ. να τροποποιήσουμε ή να προσθέσουμε τον ορισμό μιας λέξης
- Θα στείλουμε τα περιεχόμενα της φόρμας με POST

fs-extra

Χρήση της βιβλιοθήκης `fs-extra` για να γράψουμε στο αρχείο `dictionary.json`.

- `fs`: NodeJS API βιβλιοθήκη
 - Χρησιμοποιεί callbacks
- `fs-extra`: npm βιβλιοθήκη
 - Χρησιμοποιεί callbacks ή promises
 - `fs.writeFileSync(fileName, object)`

Server: εγγραφή δεδομένων

```
async function onSetWord(req, res) {
  const routeParams = req.params;
  const word = routeParams.word;
  const definition = req.body.definition;
  const key = word.toLowerCase();
  englishDictionary[key] = definition;
  await fse.writeFileSync('./dictionary.json', englishDictionary);
  res.json({ success: true });
}
app.post('/set/:word', jsonParser, onSetWord);
```

41

Client: fetch()

```
async function onSet(event) {
  event.preventDefault();
  const setWordInput = results.querySelector('#set-word-input');
  const setDefInput = results.querySelector('#set-def-input');
  const word = setWordInput.value;
  const def = setDefInput.value;

  const message = {
    definition: def
  };
  const fetchOptions = {
    method: 'POST',
    headers: {
      'Accept': 'application/json',
      'Content-Type': 'application/json'
    },
    body: JSON.stringify(message)
  };
  await fetch('/set/' + word, fetchOptions);
}
```

```
<form id="set">
  <h2>
    Modify the definition for this word:
  </h2>
  Word: <input id="set-word-input" type="text" readonly/>
  <p>
    Definition:
  </p>
  <textarea id="set-def-input"></textarea>
  <input type="submit" value="Set">
  <p id="status"></p>
</form>
```

42